

چرا انتخابات ترکیه این بار متفاوت است؟

ائتلاف شش حزب «اپوزیسیون» برای رقابت با «رجب طیب اردوغان» رئیس جمهوری ترکیه در سایه بحران شدید اقتصادی و برخی تغییرات در قوانین در این کشور، شرایط متفاوتی را نسبت به گذشته برای انتخاباتی پارلمانی و ریاست جمهوری پیش روی ترکیه رقم زده است.

به گزارش آران نیوز، خبرگزاری بلومبرگ در گزارشی به بررسی اجمالی فضای انتخابات ترکیه در سایه رقابت حزب حاکم و احزاب اپوزیسیون پرداخت و نوشت: رئیس جمهوری ترکیه که تقریباً قدرت مطلق را در دست دارد، به دنبال یک دوره دیگر ریاست جمهوری از طریق انتخاباتی است که احتمالاً در تابستان سالجاری برگزار می شود. هر چند با توجه به بحران اقتصادی در این کشور، نظرسنجی ها نشان از این دارد که این رقابت می تواند ۲۰ سال حاکمیت «رجب طیب اردوغان» را که طولانی ترین در نوع خود در این کشور است، در معرض تهدید قرار دهد. به نوشته بلومبرگ، رقابت های انتخاباتی ریاست جمهوری در ترکیه در حالی که هنوز زمان برگزاری آن دقیقاً مشخص نشده، مملو از «جهت گیری» به نظر می رسد زیرا قوانین انتخاباتی با هدف دادن دست برتر به اردوغان و حزیش، بازنگری شده است.

۱- مشکل اصلی چیست؟

بلومبرگ در این گزارش با اشاره به اینکه اردوغان ۲۶ فوریه امسال ۶۹ ساله می شود، ادامه داد: اردوغان اکنون بیش از پیش با نوعی همه پرسی درباره ریاست خود مواجه است زیرا عملاً ترکیه را از سال ۲۰۱۸ به یک نظام ریاستی با اختیارات گسترده تبدیل کرده است. به ندرت احزاب مخالف در ترکیه به یک راهبر واحد می رسند اما این بار اردوغان با چالشی جدی از سوی یک بلوک مخالف شش حزبی که شامل متحدان سابق وی است، رو به رو شده است؛ احزابی که در گذشته او را در تشکیل این امپراتوری سیاسی یاری رساندند. بر اساس این گزارش، انتخابات ترکیه در حالی برگزار می شود که کشور با بدترین بحران هزینه زندگی در دو دهه اخیر دست به گریبان است، گرچه اردوغان همچنان محبوب ترین سیاستمدار ترکیه است اما حزب عدالت و توسعه تحت رهبری او حمایت مردمی خود را بخصوص در بین فقرا که معمولاً از سرسخت ترین حامیانش بودند، از دست داده است. رهبران بلوک مخالف متعهد شده اند که کشور را از طریق اجماع اداره کنند، در حالی که اردوغان به طرح آنها حمله و آن را به بازگشت به نزاع در دولت های ائتلافی متهم می کند؛ امری که قبل از به قدرت رسیدن او، منجر به چندین دهه بی ثباتی سیاسی و اقتصادی شد.

۲- دلیل گرانی ها چیست؟

بلومبرگ در ادامه نوشت: نرخ تورم در ترکیه در ماه دسامبر حدود ۶۴ درصد بود که در پی بالاترین نرخ تورم ۲۴ ساله در این کشور، به ۸۵.۵ درصد در ماه اکتبر رسید، این رقم دومین نرخ بالا در میان اقتصادهای نوظهور پس از آرژانتین بحران زده تلقی می شود. درست است که تبعات اپیدمی کرونا و حمله روسیه به اوکراین منجر به افزایش نرخ تورم در بسیاری از کشورها شد، اما دیدگاه های اقتصادی غیرمتعارف اردوغان، این مشکلات را در ترکیه تشدید کرد. بسیاری از بانک ها در کشور به منظور مقابله با تورم، نرخ بهره را افزایش دادند، اما اردوغان در موضع گیری متفاوت اعلام کرد که انجام این کار نتیجه معکوس خواهد داشت و به همین دلیل و تحت فشار او، بانک مرکزی ترکیه، نرخ بهره را به جای افزایش، کاهش داد.

۳- انتخابات ریاست جمهوری ترکیه چه زمانی برگزار می شود؟

بلومبرگ اضافه کرد: قرار است انتخابات ریاست جمهوری ترکیه ۱۸ ژوئن برگزار شود، اما اردوغان که برای برگزاری انتخابات ریاست جمهوری و انتخابات پارلمانی در هر زمان صاحب اختیار است، بارها اعلام کرده که ممکن است این انتخابات در ماه مه و شاید ۱۴ مه برگزار شود. این تاریخ همزمان با تصمیم دولت برای بازنشستگی پیش از موعد بیش از ۲ میلیون نفر و استخدام صدها هزار نفر دیگر در بخش دولتی خواهد کرد.

۴- رقابای جدی اردوغان چه کسانی هستند؟

بلومبرگ نوشت: اگرچه ائتلاف احزاب شش گانه اپوزیسیون هنوز نامزد ریاست جمهوری خود را اعلام نکرده اما «کمال قلیچدار اوغلو» رهبر بزرگترین حزب چریان مخالف (حزب جمهوری خواه خلق) اکنون در صدر قرار دارد. درست است که او به اندازه «اکرم امام اوغلو» شهردار استانبول محبوبیت ندارد، اما امام اوغلو اخیراً به اتهام توهین به مسئولان انتخابات، به دو سال و ۷ ماه حبس محکوم شد که در صورت تایید در دادگاه تجدیدنظر، از فعالیت سیاسی محروم خواهد شد. در همین حال مخالفان، اردوغان را متهم می کنند که بر قوه قضائیه برای جلوگیری از نامزدی رقبایی مانند امام اوغلو تأثیر گذاشته است؛ اتهامی که دولت آن را رد کرده است.

۵- پیش بینی ها از انتخابات مجلس چه می گوید؟

به گزارش بلومبرگ، نظرسنجی ها نشان می دهد که حزب اردوغان و حزب جنبش ملی گرا شریک کوچک آن، ممکن است برای حفظ اکثریت پارلمانی که در انتخابات ۲۰۱۸ به دست آوردند، در سختی قرار بگیرند اما وضعیت آنها ممکن است در شرایطی بهبود یابد که مجبور به رقابت با حزب دموکراتیک ملل که مدافع حقوق اقلیت کرد در ترکیه و نماینده سومین فراکسیون بزرگ در پارلمان است، نشود.

۶- مشکلات احتمالی نامزدی اردوغان؟

بلومبرگ در ادامه گزارش خود آورد: مخالفان دولت می گویند که اردوغان دیگر نمی تواند نامزد شود، زیرا قانون اساسی تصریح دارد که رؤسای جمهور می توانند تنها برای دو دوره متوالی ۵ ساله، مسئولیت کشور را بر عهده بگیرند، مگر اینکه پارلمان در دوره دوم، انتخابات زودهنگام برگزار کرده باشد. در همین حال مقامات دولت می گویند که اردوغان هنوز در نخستین دوره ریاست جمهوری خود است زیرا او در سال ۲۰۱۸ یک سال پس از همه پرسی که سیستم حکومتی کشور را به نظام ریاستی تبدیل کرد، توسط مردم انتخاب شد. هرچند اردوغان پس از ۱۱ سال نخست وزیری در سال ۲۰۱۴ از سوی پارلمان به عنوان رئیس جمهور انتخاب شد، اما فصل الخطاب درباره صلاحیت نامزدهای ریاست جمهوری با هیات عالی انتخابات است که بعید به نظر می رسد با درخواست اردوغان برای نامزدی مخالفت کند.

۷ - قوانین انتخابات چه تغییراتی کرد؟

به گزارش بلومبرگ، دولت اردوغان موافقت پارلمان را برای اصلاحات مورد نظر خود در قانون انتخابات گرفت که به موجب آن، از ۶ آوریل، درصد کل آرای یک حزب برای ورود به پارلمان از ۱۰ به ۷ درصد کاهش خواهد یافت. قوانین جدید همچنین شانس کسب کرسی های پارلمانی را برای احزاب کوچک دشوارتر و آنها را مجبور می کند تا فقط در کرسی هایی که توسط متحدان بزرگ تر کسب می شود، شریک شوند.